

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819201027
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7819201027.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobkyne: M. Q. W. A., G.. XX.XX.XXXX, E. K. Z. P., C. XXXX/X, zast. JUDr. Andreou Tkáčovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Magurská 3, IČO: 35 568 861, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, IČO: 00 166 073, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 2. decembra 2020 sp. zn. 9C/15/2019

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 2. decembra 2020 č.k. 9C/15/2019-120.

Nepriznáva stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd v Rožňave (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 2. decembra 2020 č.k. 9C/15/2019-120 žalobu zamietol (výrok I.) a priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo strany žalobkyne (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplata sumy 5.378,40 € s 5 % ročným úrokom z omeškania od 18.04.2018 do zaplata z titulu náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len ZoZŠ) a náhrady trov konania od žalovanej. Žalobu odôvodnila tým, že sa domáha náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím Okresného súdu Rožňava, a to rozsudkom sp. zn. 12C/131/2005 zo dňa 18.01.2016, ktorým súd určil, že prevod nehnuteľného majetku vedeného Správou katastra Rožňava na liste vlastníctva č. 5099 povolený pod V 1345/03 a V 486/04 je neplatný (išlo pritom už o opakované rozhodnutie). Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 6Co/80/2016 zo dňa 27.06.2017 zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie tak, že v tejto časti žalobu zamietol. Žalobkyňa počas celej doby trvania súdneho sporu t. j. od roku 2005 tvrdila, že parcelu č. 2332/2 o výmere 19 m2 nadobudla od mesta Rožňava, čo aj preukázala. Mesto Rožňava nebolo účastníkom konania, teda súd nemal čo konať a rozhodovať o parcele č. 2332/2 o výmere 19 m2. Žalobkyňa aj na pojednávaní dňa 30.01.2006 vypovedala, že kúpila nehnuteľnosť od mesta Rožňava, lebo tam chcela zriadiť zdravotné stredisko (je povolaním obvodná lekárka). Z uvedeného dôvodu dokúpila od mesta Rožňava aj nehnuteľnosť o rozmere 19 m2. Nakoľko prebiehal súdny spor od roku 2005, nemohla žalovaná realizovať svoj zámer a zriadiť zdravotné stredisko, nakoľko je sama lekárka, musela si prenajímať priestory na svoju ambulanciu za 24,90 eur/m2 bez DPH. Nezákonné rozhodnutie podľa ust. § 5 zák. č. 514/2003 Z. z. žalobkyňa videla v tom, že Okresný súd v Rožňave konal o majetku žalobkyne napriek tomu, že ho nadobudla od mesta Rožňava, čím jej znemožnil zveľadenie nehnuteľnosti a aj jej využitie. Týmto nesprávnym úradným postupom súdu ako orgánu verejnej moci bolo porušené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tomto prípade sa musí skonštatovať, že sa jedná o také porušenie práva na súdnu ochranu, v ktorom už nemôže byť zjednaná náprava právnymi prostriedkami ktoré poskytuje CSP. Konanie na Okresnom súde Rožňava sprevádzali prieťahy v konaní, čo považuje tiež za nesprávny úradný postup súdu, ktoré bolo aj judikované nálezom Ústavného súdu SR IV. ÚS 553/2013-33 na základe sťažnosti poškodenej. Ústavný súd SR v citovanom náleze skonštatoval porušenie základného práva poškodenej na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, prikázal Okresnému súde Rožňava konať bez zbytočných prieťahov a priznal poškodenej finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- eur a trovy konania. Následky nezákonných rozhodnutí a nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Rožňava spôsobili, že sa znížil majetok žalobkyne a bolo jej odňaté jej ústavné právo vlastníť majetok. Súdny spor prebiehal od roku 2005 čo zmarilo plány žalobkyne zrealizovať jej zámer a zriadiť zdravotné stredisko, ambulanciu, nakoľko je povolaním obvodná lekárka, musela si prenajímať priestory na svoju ambulanciu za 24,90 eur/m² bez DPH. Týmto konaním žalovanej sa znížil majetok žalobkyne tým, že musela prenajímať priestory o sumu 24,90 eur x 19 = 473,10 eur/ ročne, takže za 11 rokov a 7 mesiacov 473,10 x 11=5.204,10 eur a za 7 mesiacov x 24,90 = 174,30 eur, spolu o sumu 5.378,40 eur. Žalobkyňa dňa 18.04.2018 podala na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosť o predbežné prerokovanie nároku v zmysle v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) bod. 1 ZoZŠ, ktorej ministerstvo do šiestich mesiacov nevyhovelo a nárok žalobkyne neuspokojilo, preto podala žalobu na súd.

3. Právne vec posúdil podľa § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 a 4, § 17, § 19 ods. 1 až 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, pričom poukázal na charakter zodpovednosti za škodu v zmysle uvedeného zákona (objektívna zodpovednosť) a podmienky, ktoré musia byť splnené:, a) nezákonné rozhodnutie orgánu štátu, resp. orgánu verejnej moci, alebo jeho nesprávny úradný postup, b) existencia škody (ušlý zisk), c) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, resp. orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a škodou.

4. Žalobkyňa ako právny titul, z ktorého si uplatňovala náhradu škody, uviedla nezákonný rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12C/131/2005 zo dňa 18.01.2016. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12C/131/2005-557 zo dňa 18.01.2016 (ktorý žalobkyňa považuje za nezákonné rozhodnutie v zmysle ust. § 5 a § 6 zákona č. 514/2003 Z.z.) bolo rozhodnuté vo veci žalobcu: Košický samosprávny kraj proti žalovaným 1/ M. Y. a žalovanej 2/ M.. Q. W. A. (v prejednávanej veci v postavení žalobkyne), o určenie neplatnosti právnych úkonov. Súd okrem iného rozhodol, že prevod nehnuteľného majetku zapísaného na liste vlastníctva č. 5099 povolený pod č. V1345/03 a V 486/04 je neplatný. Predmetný rozsudok bol napadnutý odvolaním a odvolací súd rozsudkom zo dňa 27.06.2017 sp. zn. 6Co/80/2016 zmenil napadnutý rozsudok Okresného súdu Rožňava v časti, v ktorej bola vyslovená neplatnosť kúpnej zmluvy uzavretej medzi mestom Rožňava a M.. Q. W. A.. Rozsudok Okresného súdu Rožňava v spojení s uvedeným rozsudkom Krajského súdu v Košiciach nadobudol právoplatnosť dňa 18.07.2017.

5. Rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 18.01.2016 sp. zn. 12C/131/2005-557 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27.06.2017 sp. zn. 6Co/80/2016, nie je nezákonným rozhodnutím, ktoré by bolo spôsobilým právnym titulom nároku na náhradu škody z dôvodu, nakoľko nespĺňa kritériá nezákonného rozhodnutia podľa § 5 a § 6 ods. 1 ZoZŠ. Predmetný rozsudok bol odvolacím súdom zmenený v časti určenia neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený do katastra nehnuteľností pod číslom V 486/04 tak, že v tejto časti súd žalobu zamietol. V tomto znení nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu právoplatnosť dňa 18.07.2017 a následne po právoplatnosti tento rozsudok nebol zrušený. Z tohto dôvodu nie sú splnené zákonom stanovené predpoklady nezákonného rozhodnutia v zmysle ust. § 5 a § 6 ZoZŠ. Predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu podľa ZoZŠ musia byť splnené kumulatívne, pričom súdne rozhodnutie označené žalobkyňou nie je možné považovať za nezákonné rozhodnutie a žalobkyňa nepreukázala ani ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu a to vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a prípadnou škodou, preto nárok žalobkyne na náhradu škody, z titulu nezákonného rozhodnutia, nie je dôvodný.

6. Žalobkyňa ako právny titul, z ktorého si uplatňovala náhradu škody, uviedla aj nesprávny úradný postup, spočívajúci v prieťahoch v konaní sp. zn. 12C/131/2005. Na preukázanie existencie nesprávneho úradného postupu v konaní sp. zn. 12C/131/2005 Okresného súdu Rožňava, v zmysle ust. § 9 ods. 1 citovaného zákona žalobkyňa poukázala na nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 553/2013-33, ktorý bol vydaný na základe sťažnosti poškodenej (žalobkyne) v dôsledku existencie prieťahov v konaní sp. zn. 12C/131/2005 Okresného súdu Rožňava a ktorým ústavný súd konštatoval porušenie základného práva poškodenej na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, prikázal Okresnému súdu Rožňava konať bez zbytočných prieťahov a priznal poškodenej finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- eur a trovy konania. Tento nález bol doručený žalobkyňi 09.04.2014

7. V dôsledku vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej súd skúmal, či námietka premlčania je dôvodná. Súd poukázal na to, že zákon č. 514/2003 Z. z. ustanovuje v § 19 kombinovanú premlčaciu dobu (v odseku 1 ide o subjektívnu premlčaciu dobu a v odseku 2 o objektívnu premlčaciu dobu). Subjektívna premlčacia doba je stanovená v dĺžke troch rokov, ktorá začína plynúť od momentu, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa v zmysle ust. § 19 ods. 1 citovaného zákona dozvie o škode vtedy, keď zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodit' vznik škody a orientačne aj jej rozsah tak, aby bolo možné určiť približne výšku škody v peniazoch. Nie je potrebné, aby poškodený poznal výšku škody presne.

8. Súd prvej inštancie mal za to, že v prejednávanej veci pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v zbytočných prieťahoch, v konaní možno vychádzať len z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Rozhodnutie ústavného súdu bolo doručené žalobkyňi 09.04.2014, teda doručením nálezu ústavného súdu sa žalobkyňa dozvedela o škode z titulu nesprávneho úradného postupu. Trojročná premlčacia lehota začala plynúť nasledujúci deň po doručení nálezu ústavného súdu, teda 10.04.2014 a uplynula dňa 10.04.2017, predtým, ako žalobkyňa podala žiadosť o predbežné prejednanie nároku, doručenej Ministerstvu spravodlivosti SR dňa 26.04.2018 a žalobu na súde dňa 08.04.2019. Na základe vznesenej námietky premlčania súd zistil, že nárok na náhradu škody uplatňovaný z titulu nesprávneho úradného postupu je premlčaný, preto z hľadiska procesnej ekonomiky už neskúmal samotné meritum veci.

9. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s§ 262 ods. 2 CSP CSP. Žalovaná bola v konaní úspešná, preto jej súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo strany žalobkyne, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ a b/ CSP, pretože súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. Odvolateľka považuje rozsudok za nesprávny, vydaný na základe jednostranného, zaujatého a neúplného hodnotenia len niektorých dôkazov, a tým nezistenia skutkového stavu, ktorý by odôvodňoval také rozhodnutie, aké súd vydal. Poukázala na požiadavky týkajúce sa odôvodnenia rozhodnutia súdu, pričom má za to, že v danom prípade rozsudok súdu prvej inštancie tieto požiadavky nespĺňa (z uvedeného dôvodu namieta nepreskúmateľnosť rozsudku v dôsledku čoho považuje rozsudok za nepresvedčivý, ktorý odníma možnosť žalobkyne riadne konať). Žalobkyňa opakovanie uviedla, že si uplatňuje škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom Okresného súdu v Rožňave, a to rozsudkom sp. zn. 12C/131/2005 z 18.1.2016, ktorý bol zmenený Krajským súdom v Košiciach rozsudkom sp. zn. 6Co/80/2016. Opakovane uviedla dôvody, na ktoré poukazovala v priebehu konania a zdôraznila, že aj po právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 6Co/80/2016 mohla v zmysle ust. § 6 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z.z. uplatniť náhradu škody, čím sa podľa nej súd prvej inštancie vôbec nezaoberal.

12. Ďalej obdobne ako pred súdom prvej inštancie dôvodila, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj nečinnosť príslušného orgánu, pričom v danom prípade poukázala na nález Ústavného súdu

SR sp. zn. IV.ÚS/553/2013-33, ktorým bola žalobkyni priznaná náhrada za vzniknuté prietahy, ktorý považuje odvolateľka za preukázanie, že využila všetky právne prostriedky, aby sa domohla odstránenia nečinnosti súdu. Po citácii § 9 ods. 2 a § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. a poukaze na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 11Co/2/2013 namietala, že súd sa absolútne nezaoberal ani jedinou námietkou žalobkyne a jej tvrdeniami, pričom v rozsudku neodôvodnil prečo tak neurobil.

13. Žalovaná vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, považujúc odvolanie žalobkyne za opodstatnené, neobsahujúce argumentáciu relevantným spôsobom osvedčujúcu existenciu akéhokoľvek odvolacieho dôvodu. Žalovaná namieta tvrdenie žalobkyne, že súd nebral do úvahy jej tvrdenia, nakoľko súd všetky jej tvrdenia vyhodnotil v súlade so zisteným skutkovým stavom a príslušnou právnou úpravou ako nesprávne v dôsledku čoho nárok žalobkyne zamietol. Žalovaná zdôraznila, že zo žaloby zrozumiteľne nevyplýval právny titul, z ktorého má jej nárok vyplývať, avšak napriek tomu sa súd prvej inštancie dôsledne vysporiadal s tvrdeniami žalobkyne. Žalovaná sa s právnym posúdením súdu prvej inštancie ako aj spôsobom jeho odôvodnenia v celom rozsahu stotožňuje. Žalobkyňa v odvolaní spochybňuje výlučne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, pri tvrdení nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku neidentifikuje žiadne konkrétne pochybenie súdu prvej inštancie, ktorého sa mal dopustiť. Rovnako neidentifikuje žiadne konkrétne nesprávne skutkové zistenie, ktoré by mali za následok nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Záver o neexistencii nezákonného rozhodnutia bol v konaní celkom nepochybne preukázaný a rovnako bolo nesporne preukázané, že eventuálny nárok uplatňovaný z titulu nesprávneho úradného postupu je premlčaný. Z dôvodu jednoznačnej absencie právneho základu procesného nároku žalobkyne, resp. jeho premlčaniu, súdu prvej inštancie nemožno vyčítať, že sa naplnením ďalších zákonných predpokladov nezaoberal.

14. Ďalšie vyjadrenia vo veci neboli podané.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (podľa § 365 ods.1 písm. b/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

16. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP

17. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 15. februára 2022 o 14.05 hod v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 9.2.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP.

18. Žalobkyňa v odvolaní namieta odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. b/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (písm. f/) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (písm. h/).

19. K jednotlivým uplatneným dôvodom odvolací súd uvádza nasledovné:

20. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

21. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

22. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

23. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. g/ CSP je daný, ak zistený stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Uvedený odvolací dôvod nachádza uplatnenie najmä vtedy, ak strany sporu neboli náležitým spôsobom poučené o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

24. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

25. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

26. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

28. Žalobkyňa v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzala už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jej odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

29. Súd svoje úvahy, ako dospel k svojim skutkovým a právnym záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval, a preto mu nemožno vytýkať, že by jeho rozhodnutie bolo arbitrárne.

30. K odvolacej námietke žalovanej, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je dostatočné, odvolací súd uvádza, že aj keď právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, v danom prípade rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí podľa ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno ho považovať za nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil svoje úvahy, na základe ktorých dospel k záveru, že žalobkyňou uplatnený nárok na náhradu škody je dôvodný v celom rozsahu. V danom prípade tak nedošlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP ako sa domnieval odvolateľka.

31. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné :

32. Predmetom konania je nárok na náhradu škody uplatnený v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z., pričom žalobkyňa v žalobe uplatnila nárok jednak titulom nezákonného rozhodnutia, ktorým mal byť rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 12C/131/2005- 557 zo dňa 18.1.2016 a zároveň z dôvodu nesprávneho úradného postupu, ktorý mal spočívať v prieťahoch (nečinnosti) Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/131/2005.

33. Súd prvej inštancie správne poukázal na charakter zodpovednosti v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. a predpoklady vzniku nároku na náhradu škody. Zároveň správne pristúpil k osobitnému posúdeniu nároku uplatnenému titulom nezákonného rozhodnutia a osobitne posúdil nárok uplatnený titulom nesprávneho úradného postupu.

34. V súlade s ustanovením čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Uvedené ustanovenie posilňuje ustanovenie § 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup. Úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je podrobnejšie upravená v zákone č. 514/2003 Z.z.

35. Podľa § 3 ods. 1,2 zákona č. 514/2003 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/>> štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a/ nezákonným rozhodnutím, b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením slobody, alebo c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d/ nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

36. Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/>> ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa ods. 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

37. Podstatným v preskúmvanej veci bolo teda posúdenie, či uvedené rozhodnutie súdu (prvostupňového), ktoré bolo zmenené odvolacím súdom, je možné považovať za nezákonné rozhodnutie.

38. V zmysle citovaného ust. §6 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z.vo všeobecnosti možno hovoriť o troch základných podmienkach nevyhnutných pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, a to: a/ protiprávnosť rozhodnutia, b/ právoplatnosť rozhodnutia, c/ vyčerpanie opravných prostriedkov

39. Z citovaného ustanovenia teda jednoznačne vyplýva požiadavka právoplatnosti rozhodnutia orgánu štátu ako jedna z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu. Teória aj súdna prax ustálila, že základom zodpovednosti je len tá časť rozhodnutia, ktorá nadobúda právoplatnosť, a teda stáva sa konkrétne zaväzujúcou normou - touto časťou rozhodnutia je výrok, a že rozhodnutie zakladá zodpovednosť len vtedy, ak nadobudlo právoplatnosť. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu teda môže byť daná len vo vzťahu k takému rozhodnutiu orgánu štátu, ktoré bolo zrušené alebo zmenené až po nadobudnutí právoplatnosti.

40. Výnimku z pravidla, že zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže založiť len právoplatné rozhodnutie je v zmysle § 6 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/>> prípad, keď bola škoda

spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť alebo nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc.

41. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu nemôže preto založiť také rozhodnutie orgánu štátu, ktoré bolo na základe odvolania zrušené odvolacím orgánom. Nemožno sa domáhať nároku na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci v prípade ak na základe odvolania bol rozsudok zmenený odvolacím súdom.

42. V danom prípade (tak ako na to poukázal aj súd prvej inštancie) predmetný rozsudok, ktorým mala byť škoda spôsobená, bol zmenený v riadnom odvolacom konaní rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/80/2016, a teda právoplatnosť nadobudol už v zmenenej forme, ktorá bola pre žalobkyňu priaznivá.

43. Je teda zrejmé, že rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 12C/131/2005-557 nenadobudol právoplatnosť vo svojom pôvodnom znení, ktorým mala byť žalobkyňa podľa jej tvrdenia poškodená. Nadobudol právoplatnosť už v znení, ktoré je v prospech žalobkyne a následne takéto právoplatné rozhodnutie už nebolo zrušené. S poukazom na uvedené neboli splnené podmienky preto, aby bolo možné takéto rozhodnutie považovať za spôsobilý titul pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z..

44. Správne sú preto závery súdu prvej inštancie o neexistencii nezákonného rozhodnutia z dôvodu, že rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 18.1.2016 č.k. 12C/131/2005-557 nespĺňa vyššie uvedené kritéria nezákonného rozhodnutia podľa § 5 a § 6 zák. č. 514/2003 Z.z., s ktorým záverom sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, ako aj s úvahami, ktoré viedli súd prvej inštancie k takémuto záveru.

45. Rovnako správne sú aj závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k nároku uplatnenému titulom nesprávneho úradného postupu (prieťahov v konaní), kde vzhľadom na vznesenú námietku premlčania súd skúmal dôvodnosť námietky a dospel k správne záveru, že nárok je premlčaný.

46. Podľa § 19 ods. 1,2,3 zák. č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

47. Skutočnosť, že zákon rozlišuje dve formy zodpovednosti štátu za škodu (nezákonné rozhodnutie, a nesprávny úradný postup) sa prejavuje aj v špeciálnej úprave premlčania, pokiaľ ide o počiatok a dĺžku lehôt. V ustanovení § 19 ods. 1, 2 zákona <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.%252322'&ucin-k-dni='30.12.9999'> ide o kombináciu doby subjektívnej a objektívnej, ktorá však platí len pre prípady zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. To vyplýva z dikcie ustanovenia § 19 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.%252322'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ktoré počiatok plynutia objektívnej premlčacej doby viaže iba na okamih doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené, nie však tiež na existenciu nesprávneho úradného postupu. Pri nárokoch zo zodpovednosti za nesprávny úradný postup sa teda uplatní iba jediná, a to subjektívna premlčacia doba podľa ustanovenia § 19 ods. 1 zákona <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.%252322'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ktorá začína plynúť okamihom, kedy sa poškodený o vzniku škody dozvedel, teda keď zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno odvodiť vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah (tak, aby bolo možné tiež určiť približne výšku škody v peniazoch).

48. K posúdeniu premlčacích lehôt sa vyjadril Najvyšší súd SR v uznesení z 20. marca 2012, sp. zn. 5 M Cdo 13/2010 <aspi://module='JUD'&link='JUD80459SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'> tak, že „ ak podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody je zrušenie rozhodnutia pre nezákonnosť, pre začiatok plynutia trojročnej subjektívnej premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 22 ods. 1 vety druhej zákona č. 58/1969 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.%252322'&ucin-k-dni='30.12.9999'>

je podľa jeho výslovného znenia rozhodujúci deň doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia; nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. V takom prípade premlčacia doba odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie počas šiestich mesiacov, neplynie. Ak ale podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody je nesprávny úradný postup, potom pre začiatok plynutia trojročnej subjektívnej premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 22 ods. 1 vety prvej zákona č. 58/1969 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.%252322'&ucin-k-dni='30.12.9999'> je rozhodujúci okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode, v takom prípade na rozdiel od škody uplatňovanej vydaním nezákonného rozhodnutia, pre plynutie premlčacej doby nemá právny význam zrušenie rozhodnutia, ktorému prípadne aj predchádzal nesprávny úradný postup, ani deň jeho doručenia (oznámenia) poškodenému. Predpoklad hypotézy právnej normy § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.%252322'&ucin-k-dni='30.12.9999'> (pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby práva na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu) sa totiž nespája s vedomosťou poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá, ale ani s jeho vedomosťou o tom, či a prípadne kedy nesprávnosť úradného postupu bola vyslovená (konštatovaná) príslušným orgánom; teda nevyžaduje sa, aby poškodený mal vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá - v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> za škodu je zodpovedný vždy štát (§ 18 <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.%252318'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a § 25 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.%252325'&ucin-k-dni='30.12.9999'>). Jediným predpokladom začiatku plynutia premlčacej doby je okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa dozvie o škode vtedy, ak sú mu známe skutkové okolnosti, z ktorých možno zistiť vznik škody (v predpokladanej výške) zakladajúcej jej uplatnenie v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='58/1969 Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, preto nie je určujúce, či napríklad (ne)správnosť úradného postupu bola v inom konaní zisťovaná, prípadne vzniknuté následky mohli byť v takom konaní reparaovateľné a či výsledky takéhoto konania (jeho právne závery) boli poškodenému známe; v uvedenom okamihu teda nemusí byť daná (napr. z rozhodnutia súdu vyplývajúca) nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednosti povinného subjektu.“

49. Súd prvej inštancie správne aplikoval subjektívnu premlčaciu lehoty a správne ustálil začiatok a koniec jej plynutia vo vzťahu k nároku uplatnenému titulom nesprávneho úradného postupu (prieťahom). Odvolací súd sa stotožňuje so záverom, že trojročná subjektívna premlčacia lehota v danom prípade začala plynúť 10.4.2014 (potom ako sa žalobkyňa dozvedela o škode z doručeného nálezu Ústavného súdu SR, ktorý konštatoval prieťahy v konaní) a uplynula dňa 10.4.2017. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa podala žiadosť o predbežné prejednanie nároku (dňa 26.4.2018) a žalobu na súd (dňa 8.4.2019) po márnom uplynutí premlčacej lehoty.

50. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

51. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa nebola v odvolacom konaní úspešná, preto jej nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Takýto nárok vznikol úspešnej žalovanej, ktorej však preukázateľne v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. Vzhľadom na uvedené odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

52. Senát Krajského súdu v Košiciach rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).